

[Kristen Amby.]

man har været inde paa — man kan sige, den er nødvendiggjort af Tiderne; det siger man jo —, er i sig selv udemokratisk, fordi den ikke sikrer en lige Ret og lige Stilling for alle Borgere.

Den Monopolisering baade af Eksport og Import, som vi har, betyder principielt, at man ikke stiller Borgerne lige. Man kan nok undskyde sig med, at det er hensigtsmæssigt, at kun tre-fire Firmaer eksportere og importere, og det er maaske ogsaa det mest rationelle, det mest hensigtsmæssige; men det er blot udemokratisk, fordi man ikke sikrer alle Borgerne Ligestilling. Al Monopolisering maa nemlig betyde noget i sig selv udemokratisk, og den Lovgivning, som Flertalspartierne sammen med et af Oppositionspartierne her i Rigsdagen tvang igennem i Fjor angaaende Monopolisering af Spirituserhvervet, hvis jeg maa kalde det saaledes, er i Virkeligheden en Slags tydelig og klar Udemokrati.

Jeg kan forstaa, at Staten siger: Vi maa have visse Regler for Produktionen i dette Erhverv, og vi maa have visse Afgifter, og jeg kan ogsaa forstaa, at man siger, det er mest rationelt at samle hele denne Produktion under een Hat. Men det er ganske givet udemokratisk, at det ikke paa Forhaand er tilladt alle Borgere under de Vilkaar, som Staten maatte bestemme, at producere og konkurrere paa fuldkomment lige Vilkaar.

Det samme gælder i øvrigt alle de Ordninger, vi er inde under i denne Tid, af Monopolkarakter af den ene eller den anden Art. Det, jeg er bange for, er, at man, fordi man ikke har været klar i selve Principperne, fra Flertalspartiernes Side, hvis de faar en absolut Eneret, mere vil spørge efter: er det hensigtsmæssigt, er det rationelt at ordne Forholdene saadan eller saadan, end: er det ret og rimeligt og retfærdigt, og er det i Overensstemmelse med de demokratiske Grundprincipper? Men et Demokrati, der ikke længere vil søge at holde sine egne Forudsætninger, det kan jeg for min Del ikke have saa forfærdelig megen Respekt for. Hvis Demokrati skal være dette rent formalistiske: Vi er Flertal, derfor har vi Ret, saa er det i alt Fald noget, som hellere maatte afskaffes i Dag end i Morgen.

Hvis et Demokrati ikke selv vil respektere sine egne idémæssige Forudsætninger, saa har det heller ingen Ret til at leve og regere, og det forekommer mig; at meget baade i den Sindsindstilling, man fra de saakaldte Ærkedemokrater har, og ogsaa i den Lovgivning, man har været inde paa,

ja, den Lovgivning, man er midt i, i Virkeligheden betyder, at man ganske har glemt, hvad der er Demokratiets Forudsætninger, nemlig en Vilje til i alle Forhold at sikre Borgerne fuld Ligeret, ikke bare over for Lovgivningen, over for Domstolene, men ogsaa over for Administrationen.

Derfor kan Flertalspartierne megen Tale om deres Ret, fordi de har Flertal, deres Pukken og Henviisning til, at de nu her er de fleste i denne Sal — om de er det ude i Landet, det ved de jo ikke, det tror jeg for øvrigt ikke, de er mere —, i og for sig lade mig ganske kold, fordi det er et Slags formalistisk Demokrati. For den eneste Maade, hvorpaa man efter min Formening virkelig kan bevise, at man er ægte Demokrat, det er gennem sine Gerninger. Og det synes mig, at de Gerninger, som mange fra Flertallets Side her i Tinget har været inde paa baade af den ene og den anden Art, har vist, at det forholder sig saa som saa med det demokratiske Sindelag, som man siger, at man har.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. L. D. Rasmussen har Ordet for en kort Bemærkning.

L. D. Rasmussen: Det ærede Medlem, der nu havde Ordet, fremsatte Ønsket om, at der af Undervisningsministeriet maatte blive ydet en yderligere Bevilling til Privatskolernes Børn her i København, særlig de katolske Skolers. Det havde været heldigt, om det ærede Medlem havde gennemset Anmærkningerne til Finansloven. Deri staar nemlig, at der søges 10 000 Kr. for at løse dette Spørgsmaal.

Inger Gautier Schmit: Man maa til en vis Grad beundre den siddende Regerings Evne til at bibringe store Dele af Befolkningen den Opfattelse, at man i disse Krisetider regeres ganske tilfredsstillende, og at der maaske næppe, som Forholdene har udviklet sig, kan skaffes Befolkningen og de enkelte Erhverv bedre Kaar end dem, der bydes dem i Tiden. Der er ganske vist en stor Del utilfredse Landmænd og de Erhverv, som er knyttet dertil, handlende og Haandværkere paa Landet, og der er ogsaa de mange arbejdsløse; men disse Grupper af Borgere søger man at stille tilfreds med Tilskud og Understøttelser.

Men ser man til Forholdene i de store Byer, til de beskyttede Industrier, der giver høje Dividender, og til de store Organisationer, som arbejder med fastlagt Tariffen og giver høje Tantiømer, samt til den store,